టుప్ఠీక

—మేడ మెట్ల మీద ఎక్కి వెళ్ళిపోయి ?దిలో
పులు బిగించుకు కూచుని. ఏరాత్రో చదువో మొదలు
లేకపోతే... యింకా పై అంతస్తుకు వెళ్ళి..ఎక్కడో బజార
రేగే రొదకు చెవిదోరచేసి... ఏమైనా ఆ మూలుగుమా
వినలేక... ఏమైనా చేసేందుకు, తనచేతిలో ఏమీలేక...
డీలి పోతున్నాడు : అక్కడ నిలవడానికి, తరం కావడ
పళ్ళ బిగివిని నాలుగుమెట్లు ఎక్కాడు అయిదోదానిమీద అ
వేయబోతూండగానే... ఇక, కాళ్లు ఛప్పగా చప్పబడ్డవి.
నుంచి, మళ్ళా, మూలుగు వినబడ్డది. ఇక అంతటితో.
చున్నవాడుఆపాళాన అక్కడే కూలబడిపోయినాడు.

అంతా— గందరగోళంగా ఉంది, ఆగది దగ్గర;అం
కొందరు లోపలా, లోపల యిరకలేనివారు బయిటా
ఒక్క సారిగా మాట్లాడుతూ రణగుణధ్వని చేస్తున్నారు.
మోతలోనుంచి ఉండి ఉండి మూలుగు వినబడుతూంది.

— తాను అది, వినలేడు : పిల్లది ఉవ్వెత్తుగా మ
నపుడు లోపలికి జొరబడి పొదివి పట్టుకొని 'నీకేం భయ
మ్మా తల్లీ నేనున్నాను' అని గడచి బయటపడే దాకా,
కూర్చుంటే ......'

ఊహుఁ . . గుమ్మందగ్గరకు వెళ్ళేటప్పటికి . . అత్తగారు అడ్డంగా నుంచుని, కదలక, మెదలక, ధీమాగా "ఇక్కడ మగ వాళ్ళ ప్రమేయం ఏమీలేదు. . నీవు అవతలికి వెళ్ళు?" అని, ఉన్నసందుకు చేయి అడ్డం జాపింది: ఆమాట లెక్కసేయకుండా ఆలాగే, లోపలికి, నిలుచున్న చోటనుంచి అంతమేరా సాగి. . తొంగి చూశాడు. అమ్మాయి ముఖం మాత్రము, కనబడ్డది . . "నేను చచ్చిపోతున్నాను, నాన్నో !" అని, గావుకేక వినబడ్డది. ...తనకు యిక గుండె ఆగక...బావురుమన్నాడు. అత్తగారు అందుకైనా చలించకుండా. కనికరం జాలీ, ఏకోశానా లేకుండా, నిర్లక్ష్యంగా అవతలకు ...దృఢంగా నెట్టివేసింది. మూతి నాకడానికి ఎగిరి...ముట్టెమీద దెబ్బతిని... కంయి, కంయి...మనకుండా తోకముడుచుకునే పరువుగా అక్కడనుంచి బయటికి వెళ్ళిపోయే జాతికుక్క...దానికి నోరూ వాయూలేదు...దానిలాగునే...ఉన్నా . . తాను లోపల కుమిలి పోవలసిందే...

అక్కడ, అలా దిగులుగా, మోకాళ్ళమీదకు తలదించుకొని కూర్చుంటే, ఒక్కరూ వచ్చి ఓదార్చరేం? ఆ అల్లుడు వెధవాయి, అవతల గదిలో కూర్చుని ఫోను విడవకుండా పాడిస్తూ...చక్రం తిరగవేసే వ్యవధిలో, కూనిరాగం అఘోరిస్తూ... అక్కడలా భార్య... పెళ్ళికూతురులాగా... చెంగ్మంటూ తానక్కడ కూర్చుని ఉండగానే...పది తడవలు, తనని రాచుకుంటూ . . తప్పుకోమని అయినా అడగకుండా . . పైకీ

క్రిందికి పరుగులెత్తింది. పలుకరించేందుకన్నా . . ఏం, అలా కూర్చున్నావని, ఒక్కముక్క అనడానికైనా, ఆమెకు సంబరంలో . . అసలు తానక్కడ ఉన్నట్టు కనబడితేనా . . ?

అమ్మాయి, అక్కడపడుతున్న బాధవినలేకపోతున్న కొద్ది . . తనలోకి . . తానుగా . . వెనుకకు వెళ్ళిపోయి . . మనసులో . .

అప్పటి ముచ్చట తానూ, తన నిర్వాహకానికి . . తల క్రిందులై పోతూంటే . . చీమన్నా కుట్టనట్టుగా కుదురుగా కూర్చున్నాడు. మామగారు, ఎదురుగుండా నూతిగట్టు అరుగు మీద . . తాపీగా చుట్టకాల్చుకుంటూ, పాదాల దగ్గిర రెడ్డిగం వేసుకుని కూరున్న పాలి కాపుతో . . . అంతకు మించి, ముహూర్తం కుదరనట్టు... అప్పుడు వ్యవహారం వెలిగిస్తున్నాడు.

ఇక, తనభార్య...నూ, చిన్నతనం...తెలిసినంతవరకూ యింతకన్న... యిప్పటి వాళ్ళకన్న ... ఎక్కువ ముద్దూ ముచ్చటతోటే ఉన్నారు

కన్నులు బాగా తెరవక ముందే...గారాబాల కూచి గనుక... కాపురానికి వచ్చింది. యిద్దరికి బాగా పసితనమే... పైన కనిపెట్టి చూసే పెద్దలు ..ఆకాశంలో ఉన్న. వారి, వారి పెద్దలూ తరించేందుకు...పండుగల్లో అదొకటిగా ఫడకలు

ఏకంచేశారు.కడుపు,పండితే ఆపండును చూసుకుంటూ,కన్నులు న్నందుకు...

అందరి తపమూ ఫలించినది. అనుకున్నంత పనీ జరిగింది. ఇక ... అమ్మాయికి సూడిదెలూ...అసలు. ఒక్కపిల్ల అందుకని...అరచేతుల్లో పెట్టుకు పెంచారు ఇక. .అక్కడనుంచి నెత్తినే పెట్టుకుని...అంటే - అమ్మాయి; ఓపలేనిది ..ఎక్కడ అరిగిపోతుందో అని అతి గారాబంగా...సరి. అదంతా బాగా నేఉంది...

తానూ...అందలం లోంచి దిగలేదు:

— ఆగడియవచ్చింది.

అక్కడ...లోపల...మామగారితో, అత్తగారు... 'అమ్మాయి... యిందాక నుంచీ... కొంచెం నలిగి ఉంది: ఆడేపొద్దులే...ఎందుకైనా మంచిది...... కేకేసి రండి... అనడం విన్నప్పటినుంచి, బిక్కమొగం వేసుకొని .. అటూ యిటూ తిరుగుతూ... ఆవాళకూడా, మామూలుగా భార్య, గదిలోకి నిద్రవేళకు...వస్తుందికదా. అప్పుడు చేతనైన ఉపచారం చేయవచ్చునని, ఆదుర్దాగా, అక్కడే తారట్లాడుతూ... అడుగులు లోపల చప్పుడుకాగానే... ఆమె...వస్తూందని ...ఆలకిస్తూ... ఆవలింతకు...చేయడ్డము పెట్టుకుని ఆపుకుంటూ...

అత్తగారు..ఏదోపని మీాద. .ఆవేపునుంచి మరోగది లోకిపోతూ, తన్ను చూసి. .పోయి పడుకోనాయనా, ప్రొద్దు

పోయింది. .అమ్మాయికి . . బద్ధకంగా ఉంది . . అది యిక్కడే పడుకుంటుంది . . ఆనక లేద్దుగానివిలే . .' అంది. అంతలో ఆరాటం హెచ్చై . . ఆ అమ్మాయి పడుకున్నచోటికి . . ఒక్క అంగలో వెళ్ళాడు. . సన్నంగా మూలుగుతూంది: మీద చెయివేసి , .ఏమేమో అడగబోయినాడు: ఉలిక్కిపడి. . కళ్ళు తెరిచి చూసి. . పళ్ళు బిగించుకుని నిట్టూర్పు విడిచి- ప్రక్కకు ఒత్తిగిలి - పడుకుంది.

—అత్తగారు - అంతలోనేవచ్చి - వెనుక నుంచి పకాలుమనగానే - తగని బిడియం వేసి, అక్కడనుంచి - తల వంచుకుని - వచ్చేస్తూన్నాడు. మంత్రసాని, లోపలికి వస్తూంది మామగారు, అంత పెద్దవాడు, మర్యాదస్తుడు. .తనపంక కొంటె కోణంగిలాగా చూసి - వినబడేట్టు గొంతు సవరించుకుని అదిగో ఇవాళలాగానే అక్కడే అదే మాదిరి - ఆ అరుగుమీ దనే బాసిపట్టు వేసుకుని - చుట్టకొన కొరుకుతున్నాడు. .

ఏం చేయడానికీ తోచడం లేదు ఎంత అణచుకుందా మన్నా, ఆగక, వెక్కి వెక్కి ఏడుపు, పెగుల్చుకు వస్తూంది. ఎవరూ వినకుండా - ఎవరికి కనబడకుండా, తోటవెంటా, దొడ్డి వెంటా, అంతసేపూ, కాలుగాలిన పిల్లిలాగా తిరుగుతూ, తోచిన దేవతల కెల్లా మ్రొక్కుతూ. .ఎంతసేపో. . వేళ తెలియలేదు

. .అమ్మాయి, భూమ్మీదపడ్డది, తెల్ల వారుతూండగా. ఆమాట, తాను ఏమూలో ఉండగా, ఎవరో వెదుక్కుంటూ వచ్చి, చల్లగా, చెప్పారు:

మంచి నక్షత్రం; ఏవిధమైన శాంతి - దోషమూ లేదు. అందుకని, తెల్లవారిన తరువాత ఆ గదిలోకితానొకసారి వెళ్ళి, పిల్లనూ, తల్లినీ - చూడవచ్చునన్నారు.

కందగడ్డలాగ ఉంది - కనుముక్కుతీరు. ఏం - కనబడ లేదు- పొత్తిళ్ళలో అణగి మణగి, అమ్మ ప్రక్కను, నీళ్ళు పోసుకుని అప్పుడే, పడుకుందట: మోకాళ్ళమీదికి బట్ట ఎగ లాక్కుని ' జేనెడు పీటమీద గొంతుకూర్చుని - అక్కడ కని పెట్టుకుని ఉన్న ముసలమ్మ, అచ్చంగా నీ పోలికేరా బాబూ! ఆ జట్టూ - ఆ నొసలూ - ఆ గొంతూ - అన్నీ అచ్చంగా నీవే - అమ్మాయి పోలిక ఒకటీ అబ్బలేదు. ఆడపిల్లకూ - అదీ ఒక అదృష్టమే . . ఆవిడకు ఉత్సాహంతో బాటు గొంతుక రెచ్చిపోతూంది. ఆ గొడవకు, తనభార్య, కన్ను తెరిచింది.

కనబడేటట్టు, యింకా ముందుకు వెళ్ళి నిలుచున్నాడు.

తెరచిన కన్ను, తనను చూసీ చూడగానే, మూసు కుంది.

కాని, ఆ రెప్పపాటులోనే, అలా ఆ చూపులో . .

. . అమిత భయం, తలచుకుంటే జలదరించి పోయే అసహ్యమూ , కళ పెళలాడినవి.

తల్లికావడంలో, అంతకుముందు ఆయూతన కలలో అయినా ఊహించని తలమునుకలైన హడలు, అమాయకు

రాలు, తన భార్యలో, ఆ క్షణంనుంచీ, అలాగే, నిలిచి పోయింది.

బాలింతతనము తీరిన, మొదటిరోజుల్లో, మరీనీ : తాను కంటబడితే, దయ్యంమీదకు వస్తూన్నంత భయంతో, దద్దరిల్లి పోయేది : కాలం గడచినా, ఎన్నివిధాల అనునయించి, ఆ భయం తీర్చాలని, తన శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేసినా, ఎన్నికలో, మన్నికలో మామూలుగానే ఉండేది : కాని, మనసుపట్టలేక,ఆమాట ఊసు ఎత్తే సరికి, అక్కడితో ఆమెకు వెర్రెత్తుకు వచ్చేవి.

ఎవరితో చెప్పేసంగతికాదు : ఎవరూ తీర్చేదికాదు. .

ఏమిచేసి -ఆమెను మళ్ళాదోవకు మళ్లించాలో, తోచ లేదు-

ఎన్నో పుస్తకాలు చదివాడు - ఎన్ని ఉపాయాలో ఆలోచించాడు.

ఎందరెందరినో - ఏదో కథగా - 'దీనికి విరుగుడు ఏం ఉంటుంది' - అని - శాస్త్ర చర్చగా - కదలేసి చూశాడు : ఎవరికి తోచిన ఉపాయాలు వారు ఉపదేశించారు కాని, చేనివల్లనూ వీసం ఎత్తు పని జరగలేదు-

ఆ అమ్మాయిలో - అంతకు మించిన మార్పేమీ లేదు.

అనురాగానికీ - ఆదరణకూ - ఆమె తనకు-ఆ విధంగా ఎన్నడూ - ఏలోటూ చేయదు :

కాని - అదొక్కటే, తీరనిలోటు.

ఆఖరికి - ఇక ఆ మాట తలపెట్టకుండా అమ్మాయి ముద్దుమురిపాలు చూసుకుంటూ - అలాకాలం వెళ్ళబుచ్చడమే యీ జీవితంలో ,, ఆ తొలి రోజుల ముచ్చటయేగాని, మళ్ళా అంతఅదృష్టం పట్టే యోగం కరవైందని-రూఢి పరచుకున్న తరువాత - అమ్మాయిని చూసుకుంటూ - యిద్దరూ, అదోమాదిరి హాయితోనే బ్రతుకుతున్నారు. పిల్లదానితో బాటు - పెరిగి పెద్దవాళ్ళవుతున్నారు. అంతేగాని-అంతకు మినహాగా మారిపోయేందుకైనా - అనుభవం అంటూ ఏదీ ?

తన - నడినెత్తిన - వెనుకటికన్న కొంచెం - జుట్టువత్తు తగ్గి పలచబడుకుంటూ వస్తూంది : తన భార్య - అప్పటికన్న కొంచెం బొద్దుగా ఉంది - నిగనిగలాడే ఆమె మొగమూ, నున్నని బుగ్గలూ - చూసి- ఎన్నడన్నా ఓనాడు - ఎన్నివేళ్లకో ఓమారు మనసులో - చిన్నతనం - జ్ఞాపకం ఆగక - బెల్లించబోయినా - బెట్టుచెడి - గుట్టుదాగకపోవడమే కాని ,, సరి - ఏమనుకుంటేనేం - ఏనాటిపాపం ఏమో, పుణ్యమో, ఎవరి ఎడబాటుకు ఏజన్మంలోనైనా, తాను కారకుడో ఏమో, యీ నాటికి, తనదోషం ఏమిలేకుండానే, తనకు, తనతో ఆమెకూ, సౌఖ్యపడేయోగం కరువవడం.

అయిపోయిన దానికి కాదు, ఆలోచన . .

—అమ్మాయి, అల్లారుముద్దుగా, వాళ్ళఅమ్మకు వాళ్ళ అమ్మా నాన్నా చేసినదానికన్న ఎక్కువ గారాబంతో పెరిగి పెద్దదయింది.

తాను, యిల్లరికం. తనతోబాటు, తన అల్లుడూ యిల్లరికం. ఆ యింటనే, అలా ఎన్ని తరాలదాకా అయినా ఉండేందుకు అన్ని విధాలా వసతి ఉన్నది.

. . అందుకు కాదు, అనువాయత తప్పకుండా వస్తుందేమో, అని తపించిపోతూన్నది, అందుకూ : అత్తవారికి తన భార్య తరువాత మళ్ళా సంతులేదు, అంతే దేవుడిచ్చాడో, లేక—

అలా అనుకున్నప్పుడే, గుండె తల్లడిల్లుతూంది. ఆయింట ఉన్న ఆడదానికి, కదళీవంధ్యా, దోషం, . అమ్మాయికీ, తల్లీ ముత్తవల, చాలిక, తప్పదా ఏం ? చిలకా గోరింకల్లాగా, వాళ్ళైనా, యిల్లు పదియిళ్ళయేటట్టుగా, కలసి కడుపు ఫలింపజేసుకోకుండా, తమ లాగానే, తయారవుతారా. .

ఆ మాటే, ఆ ఆలోచనే, భయంవేసే సుడిగా తలలో, తనలో, తిరిగిపోతూ, మిగతా ఊహాల నన్నింటినీ పీల్చుకుని ముంచేస్తూంది. అమ్మాయి జీవితం తమలాగా కాకూడదు. ఆ కోరికే ఉపాంశువై, జపమాతూంది; తన నిలువెల్లా అదే కోరిక,

—అమ్మాయి - అక్కడ మరీ మూలుగుతూంది - కొండలపెట్టున వస్తూన్నాయి- నెప్పులు-తన పేరెత్తి పిలచి-గగ్గోలవుతూంది - తండ్రి - దగబోలూను! తాను ఉండి - ఏం ప్రయోజనం?

అక్కడ ఉండలేదు . .

అప్పుడే తూరుపు తెలావెలా బోతూంది.

అంతసేపూ రాపాడిన మనసు - ఆకలిలో - ఆలోచనలన్నిటినీ మింగేసి - తనలో తాను హరించుకుపోయింది - ఎంతసేపు ఎక్కడ తిరిగిగాడో - ఏ మాత్రమూ తెలియదు - కాళ్ళకు - బుద్ధివచ్చి - వాటంతట అవే, మళ్ళా యింటికి మళ్ళించుకు వచ్చి, విడిచినవి.

ఎండ ఎక్కుతూంది.

లోపలికి వెళుతూంటే, శకునపక్షిలాగా మామగారు రొంటిన చేతులు పెట్టుకు రొమ్మువిరిచి నిలుచుని, చూడగానె, బిగ్గరగా నకిలించి, ఎకసెక్కంగా, తాతగారూ దయచేయండి' అని పక్కకు తప్పుకున్నాడు, అత్తగారి ముఖం, కలకలలాడుతూంది- తనభార్య, . ఆమెవంకనైనా, చూడకుండా మాత్రం పురుడు వచ్చినగదిలోకి, వెళ్ళి ముసలివాడవుతున్నా ననుకున్నవాడల్లా పసివాడల్లె, చూసి పొంగిపోయినాడు అమ్మాయి పసిపాపను పక్కన బెట్టుకుని, దాని తలమీదుగా, తన చేయి

తలగడ జేసుకుని, జాపి మునివేళ్లతో, దగ్గరగా కూర్చుని, మీదనా వాలినట్టుగా, ఏదో కబుర్లు చెబుతూన్న, మగని చెక్కిలికి, చక్కిలిగిలి పెడుతూన్నది. ఇద్దరూ, నవ్వుకుంటున్నారు. .

అమ్మాయి, కొంచెం నీరసంగా ఉన్నది కాని, దాన్ని కమ్మేసే, కొత్త అందం, కొత్తకళ, ఓడిపోతూంది. అక్కడనుంచి తప్పుకుందామనుకున్నాడు. తానలా చూస్తూనిలుచుంటే వాళ్లు ఏమనుకుంటారో ? పసివాళ్ళు . . బిడియపడి . .

అమ్మాయి, తనవంక చూసింది. చూపు తిప్పుకుని కనులతో, మగనికి సైగచేసింది. ఆతడు, తిరిగిచూసి, నవ్వి తను ఉన్నానని అయినా సిగ్గులేకుండా, భార్యను ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. అమ్మాయి చెయి, ఆతని, మెడమీదకు వాలింది.

అక్కడ నిలుచునేందుకు, ఎందుకో మొగం చెల్లక యివతలకు వచ్చేశాడు. —— అల్లుడూ, కూతురూ, మునుపటికన్న ఎక్కువగా . . పసిదానికి మూడునెలలు వెళ్ళినప్పటి నుంచీ, చెట్టాపట్టాలు వేసుకుంటూన్నారు. పసిదాన్ని, వదిలేశారు : అవును ఎందరున్నారు. నెత్తిన ఎక్కించుకునేందుకు, తన అత్తా, మామా యిల్లాలూ, పసిపాపకు, అంగరక్ష. తన జోలి ఎవరికీ అక్కరలేదు. తనవంక చూసేవాకీ లేరు.

. . ఉదయం నిదురలేచి, లోపలినుంచి, తోటలోకి రాబోతూంటే, అంతచీకటిలోనూ, అమ్మాయి, అవతలగా

వసారా చివరను కూర్చుని, చెవులు మూసుకుని, కన్ను కుంటూంది.

పరుగెత్తుకు వెళ్ళి, నీళ్ళు తీసుకువచ్చి, ఆమె పక్కన ఉంచి, కూర్చుని, వెన్ను రాస్తున్నాడు. వుక్కిలించి ఉమ్మేసి, లేచి నిలుచున్నది. తూలి పడుతుందేమోనని, పట్టుకోబోయి నాడు: 'అక్కరలేదు. నాన్నా' అన్నది: 'ఏం, తల్లి, ఎందు చేతనమ్మా . .' ఎంతో ఆదుర్దాగా అడుగుతూ. తల నిమురు తూన్నాడు: అమ్మాయి, తనవంక చూసి, చిరునవ్వుతో, తలవంచుకున్నది. 'పోయి, పడుకో అమ్మా' అని గది దాకా సాగనంపి, క్రిందకు దిగి, చరచరా లోపలికి వెళ్ళాడు. వంట యింటి పక్కన వసారాలో, అత్తగారు. కాఫీసామాను చుట్టూరా పరచుకుని ఆ ప్రయత్నంలో ఉంది. భార్య, ఫలాహార మేదో తయారుచేయడానికి, నాలుగూ చక్కబెడుతూంది: మామగారు, ఎదురుగుండా తులసికోట చప్రామీద . . కూర్చుని, కబుర్లు పేనుతున్నాడు . .

అసంతా చూస్తే, మండుకొస్తూంది, అక్కడ అమ్మాయి, అలా ఇదవుతూంటే, దిక్కూ మొక్కూ చూడ కుండా, యిక్కడ వీళ్ళు

ధుమధుమగా, అమ్మాయి, వెళ్ళబోసుకుంటూంది. అని తన భార్యకేసి ఉరిమాడు.

అప్పుడు, తాను గుమ్మంలో నిలుచున్నట్టు, అందరూ గమనించారు.

భార్య, తల ఎత్తి తనవంక చూడనైనా లేదు. మాట వినిపించుకోలేదు.

అత్తగారు, తనలో తాను ఏమో గొణుక్కుంటూ నీళ్ళు ఉడికినాయో లేవో, అని మూతతీసి చూస్తూ, ఆ ధ్యాసలో ఉంది.

మామగారు, గరుసెక్కిన గడ్డం, అరచేత్తో ఎగువకూ దిగువకూ తడుముకుంటూ, ఎవరిని ఉద్దేశించి కాకుండా, ఎటు వైపూ చూడకుండా, ఏదో మాటవరుసగా, 'అలాగా పాపం, దానికి, అంతేకావాలి, ఏడాది కోసారి అంతేకావాలి' అని ఆడవాళ్ళవంక చూస్తూ, 'ఎందుకూ మీరూ ఉన్నారు, గళ్ళె పసరాల్లాగా, చూడండి, మీకన్న ఎన్ని వెనుకలు చిన్నది, మరి చిచింద్రిలాగా. చూపిస్తే, అందుకు పోతూంది, అదీవరుస, అలా ఉండాలి, అదీ దాన్ని, మించినఘనుడు నీ అల్లుడూ, ఎందుకు మళ్ళా మనమూ ఉన్నాం తగదుమమ్మా అంటూ.

ఈ వరుస అంతా, తనకేసి చూస్తూ, పనసలాగా ఏక రువు పెడుతున్నాడు, తనకు తలదీసివేసినంత పనవుతూంది.

అమ్మాయిఅక్కడకువచ్చి వెనుక నిలుచుని ఉంది, తాతగారు . . ఉన్నదానవు, ఉన్నట్టుగా ఊరికే ఉండలేవుటే?

నీయిల్లు నిలువెత్తున బంగారంగానూ, నీకు తెలియకపోతే, మా అమ్మమ్మనూ, అమ్మనూ చూసి నేర్చుకో రాదూ, పోనీలే చెపితే వినే నేర్పుఉంటేనా, యీ కాలపు పిల్లలకు మరీ రెచ్చి పోతున్నారు సరేలే, ఏలాగూ తల పెట్టావు, కనుక ముందు ఓ గంపెడు కూతుళ్ళనూ, తరువాత కొడుకుల నెత్తుదువుగాని మావారడీ, నీవారడీ, అంతకూ నీవే తలచుకోవాలి, ఎత్తుకు నెత్తిన చూసేందుకు ఎదిగిన పిల్లలం యింట్లో పనాటా లేకుండా. మేం ఉన్నాముగా. .

మనమరాలిని, అన్నీ అని, వెక్కిరించాడు. అమ్మాయి బుంగమూతిచేసుకుని, అందరితో బాటుకలసి అంతలో నవ్వేసింది.

అకిలకిలే అపవలంతా, తనతలలో గిలగిల లాడుతూంది. కవ్విస్తూంది బయట చీకటిపడినా. మనసులో మనక బారలేదు. వెన్నెలవుతూంది:

ఆరాత్రి, అడుగులు తడబడుతూ, తబుకులో తాంబూలం ఉంచుకుని తన భార్య అన్ని యేళ్ళయిన తరువాత. తన దగ్గరకు తనకోసం, వచ్చింది తలవంచుకుని నిలవబడినది. తానూ తలవంచుకున్నాడు. .

తల్లో. . అంతవరకూ అలవికాని కలలన్నీ, పలకో బారి నవి కాని కలలు కలకలలాడకుండా,నోయని నోములు,నాటిలో

ఒక్కటి అయినా మిగలకుండా, చెల్లాచెదరు చేయబోతూన్నవి. అందులో, ఒక్కటి దక్కినా, ఆ జన్మాలకు, ఎంతో ఎక్కి దక్కి,

—మనసుతో బాటు, చేతులూ, తన ప్రయత్నం లేకుండా ముందుకు జాచుకుంటూన్నవి : అందుకో బోతూండగా . .

అమ్మాయి, తమిద్దరినీ చూసి, నవ్వుతూన్నట్లు, ఆ నవ్వు జ్ఞాపకం వచ్చింది, చేతులు జాలిపోయినవి.

తలఎత్తి, ఒకరినొకరు చూసుకున్నారు. యిద్దరిచూపుల్లో, ఆశను దక్కించుకోలేని, అమాయికత్వం, పండించిన ముదుసలి కళ, తెలివై, మెరిసింది : యిద్దరి నిట్టూర్పులూ దేనికదై ఒకటై, ఒకదాని కొకటి చిక్కకుండా, దేని తోవను అది ఆ గాలిలో దోవచేసుకున్నని. .

తనభార్య, తలమరీ వంచుకుని, అమ్మమ్మ అమరిక అయిన ఒదుగుతో, పెద్దతనంతో, తిరిగి, తిరిగిచూడకుండానే యింట్లోకి వెళ్లిపోయింది తను, ఇంతే ఎప్పటికి మళ్లా, తానే. .